

[Niels Helveg Petersen]

vjet konstruktivt gå ind i arbejdet med at udnytte de nye muligheder.

Jeg noterede mig, at udenrigsministeren var en smule optimistisk, også når det drejede sig om de konventionelle sonderinger, der nu er i gang. Udenrigsministeren nævner, at der er sonderinger i gang uformelt mellem Warszawapagtlandene og NATO-landene om de konventionelle styrker. Det er en lovende, en interessant og en ny udvikling, som forhåbentlig kan føre frem til, at de aftaler, der nu synes at kunne nås for atomvåben, for mellemdistanceraketter og for kortrækkende raketter i det europæiske, kan følges op med aftaler også på det konventionelle område.

Jeg er i udenrigsministerens redegørelse især uenig med udenrigsministeren, når han siger: »Den klare og aktive rolle, vi hermed har påtaget os inden for alliancen« – i retning af at støtte bestræbelserne – »må naturligvis indebære, dels at vi optræder loyalt i forhold til vore allierede« – ja, det er en pæn egenskab – »dels at vi er rede til med vort forsvarsberedskab at tage konsekvensen af den mindre afhængighed af kernevåben, som vi går ind for. Ellers er der ingen konsekvens i Danmarks optræden.«

Jeg er ikke enig med udenrigsministeren i den vurdering, hvis det vel at mærke skal tolkes sådan, at nu skal det være Danmarks særlige bidrag til den europæiske afspændingsproces, at vi skal øge vore egne konventionelle styrker. Jeg tror, det ville være farligt for processen, hvis det eneste svar, vi havde for Vesteuropa, var, at vi i takt med, at man konstruktivt mellem USA og Sovjet diskuterede afvikling af atomvåben, selv øgede vort konventionelle forsvar. Jeg mener, det er et forkert signal og kunne være et helt forkert vesteuropæisk bidrag til processen. Jeg tror, at den udvikling, vi her kan se, kommer til at betyde overordentlig meget, også for det, skal vi sige civile, økonomiske, militære og kulturelle samarbejde mellem Øst- og Vesteuropa. Jeg tror, det ikke kun er indledningen til et bedre forhold for så vidt angår de militære balancespørgsmål, men også bliver indledningen til en stærk udvikling af samarbejdet på andre områder, hvad der er overordentlig glædeligt, og hvad der er meget brug for.

I denne udvikling af det videre samarbejde er det en forpligtelse for Vesteuropa i forholdet til Østeuropa at gøre opmærksom på,

at der samtidig skal ske fremskridt for menneskerettighederne i Østeuropa. Det må blive et centralt anliggende, at denne proces følges op med en stærk vesteuropæisk indsats netop for at styrke menneskerettighederne i de øst-europæiske lande, hvor der virkelig er meget for os at gøre.

Jeg kan meddele, at den radikale folketingsgruppe stemmer for den dagsorden, hr. Lasse Budtz har foreslået. Jeg mener, det lige netop er det, Danmark i den nuværende situation skal udtale sig om: vor stærke opslutning om, at der nu nås aftaler.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Hr. Erhardt Jakobsen, som bliver sidste taler inden frokostpausen.

Erhard Jakobsen (CD):

Jeg synes, der er grund til at komplimentere vores udenrigsminister med, at han på så forholdsvis kort tid er i stand til at give Tinget en oversigt over alle de væsentligste ting, som indgår i det, man kan kalde den udenrigspolitiske situation for øjeblikket.

Jeg vil på CDs vegne tage stilling på den måde, som vi normalt tager det i udenrigspolitikken, at for os omfatter dansk udenrigspolitik tre og næsten kun tre punkter. Punkt 1: Danmarks sikkerhed, punkt 2: Danmarks sikkerhed, og punkt 3: Danmarks sikkerhed. Det øvrige kan vi snakke med om, for det vedrører nok også Danmarks sikkerhed, men det har kun betydning for os at diskutere, hvis det er noget, der vedrører Danmarks sikkerhed. Det begrundes i Danmarks 5 millioner indbyggere over for verdens 5 milliarder indbyggere. Det begrundes i Danmarks stilling i det hele taget. Det er begrundelsen for, at vi mener, at vi nok væsentligt skal holde os til det og så til gengæld gøre meget ud af det.

Må jeg lige, inden jeg tager fat på hovedemnet, omtale den smule debat, der har været om Den Vesteuropæiske Union. Jeg vil af al kraft støtte denne vesteuropæiske union, men det vil jeg gøre ved at anbefale, at Danmark ikke indtræder, så det folketingsflertal, der kan stille sig hindrende i vejen som mange andre steder, ikke også kommer til at hindre en fornuftig udvikling inden for Den Vesteuropæiske Union.